

Utlåtande gällande tillämpningsdirektiven för färdtjänst / Råd för personer med funktionsnedsättning 21.11.2022

Rådet för personer med funktionsnedsättning har på sitt möte 21.11.2022 behandlat förslaget på tillämpningsdirektiv för beviljande av färdtjänst och service som stöder rörlighet i Österbottens välfärdsområde. Medlemmar samt sakkunniga i påverkansorganet har också i början av november kommenterat tillämpningsdirektiven via e-post, en sammanfattning av kommentarerna som bilaga. Rådet för personer med funktionsnedsättning har en representant med i arbetsgruppen som planerar förenhetligande av färdtjänst i Österbottens välfärdsområde. Påverkansorganet ger följande utlåtande till välfärdsområdets styrelse inför behandling av direktiven den 12.12.2022.

Färdtjänst är en viktig serviceform för personer med olika funktionsnedsättningar. Det är viktigt att påverkansorganet har möjlighet att höras och att ge sina synpunkter på tillämpningsdirektiven. Rådet för personer med funktionsnedsättning anser att processen med tillämpningsdirektiven gått för snabbt och att det inte har getts tillräckligt med tid att bereda ärendet och ta upp direktiven till diskussion. Vi önskar även att våra synpunkter bättre syns i de slutliga direktiven.

Vi önskar att det finns skrivet i direktiven att en uppföljning görs 1 gång / år och att påverkansorganen tas med i uppföljningen så att klientperspektivet beaktas. Detta gäller inte enbart för färdtjänst och service som stöder rörlighet utan även andra direktiv. Arbetsresor skall ingå i färdtjänsten – sysselsättningen skall inte försvåras p.g.a. funktionsnedsättning. Förslag att arbetsgivaren betalar normal km-ersättning och övergående del går via färdtjänstresor. Tröskeln att anställa personer med funktionsnedsättning blir då lägre. Även resor vid arbetsintervjuer behöver ingå i resor som kan användas som färdtjänst.

Det är mycket viktigt att besluten som görs gällande färdtjänst är lättlästa, innehåller tydliga anvisningar hur klienten kan begära omprövning av beslut och att språket är lättförståeligt. Stöd och handledning hur färdtjänsten och service som stöder rörlighet fungerar måste fås vid behov. Processen att ansöka om färdtjänst skall inte försvåras och förlängas genom att läkarutlåtande måste finnas med som bilaga till ansökan. Expertutlåtande skall inte vara det primära i ansökningsprocessen, ett eventuellt utlåtande behöver bara vara sådant att det i tillräcklig utsträckning bestyrker behovet. Vid en funktionsnedsättning som fortgår hela livet måste ett läkarutlåtande som är äldre än 6 månader godtas. Behovsprövningen ska inte vara medicinskt utan det ska utgå från klientens individuella behov och livssituation.

Faktura för självriskan bör delas upp så att fakturan inte innehåller hela månadens resor på en gång, summan blir då mindre att betala per faktura. Taxiresor till grannkommunen och varifrån taxin beställs behöver ses över, avtal bör göras även med taxiföretag i angränsande välfärdsområden så att klienter som t.ex. bor i Terjärv kan beställa taxi från

Kaustby som är närmare än t.ex. Jakobstad eller Kronoby. Det är även viktigt att kunna använda färdtjänst till båda flygfälten inom Österbottens välfärdsområde; Vasa och Kronoby. Färdtjänsten och service som stöder rörligheten måste vara smidig för klienten samt att det skall vara möjligt för den som använder servicen att vara i direkt kontakt med taxichauffören. Vi framhåller att systemet med bekant taxi behöver finnas, det inger en trygghet att veta vilken taxi som kör en och att man känner taxichauffören. Det borde också vara möjligt att ta med medresenärer, inte bara assistenten utan även t.ex. tolkar, vänner och familj. Tolkningen av vem som kan följa med i taxin behöver vara bredare.

Vi hoppas att våra åsikter tas i beaktande då tillämpningsdirektiven för beviljande av färdtjänst och service som stöder rörlighet i Österbottens välfärdsområde uppgörs och då styrelsen tar det slutgiltiga beslutet. Syftet med lagstiftningen är att främja förutsättningarna för personer med funktionsnedsättning att leva och vara verksamma som jämbördiga medlemmar av samhället samt att förebygga och undanröja olägenheter och hinder som funktionsnedsättningen medför. Vi ska kunna fungera jämlikt med alla andra i samhället och detta borde vara ledstjärnan vid beslutsfattande om servicens tillämpningsdirektiv. Om den nya funktionshinderlagen träder i kraft efter årsskiftet behöver en arbetsgrupp tillsättas för att gå igenom direktiven på nytt. I den arbetsgruppen skall det finnas representanter med från rådet för personer med funktionsnedsättning.